

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΣΙΔΕΡΗ, COCA COLA SOUTHEAST EUROPE

Η μεταμόρφωση του CSR, έχει ήδη ξεκινήσει

Σε ένα από τα πάνελς συζήτησης του 7ου Corporate Communication Conference στις 17 Οκτωβρίου '13, μεταξύ άλλων ακούσθηκε η ρηξικέλευθη άποψη ότι το CSR όπως το ξέρουμε, έχει πια πεθάνει. Ή ότι τουλάχιστον, έχει αρχίσει να μεταμορφώνεται. «Υπόλογη» για την τοποθέτηση αυτή ήταν η Αναστασία Σιδέρη, της Coca Cola SouthEast Europe. Συζητώντας μαζί της επί του θέματος, ανακαλύψαμε ότι η αρχή για την αλλαγή αυτή, ίσως έχει ήδη ξεκινήσει...

Aπό την εποχή που ο Peter Drucker άνοιξε τη συζήτηση για τον κοινωνικό σκοπό των εταιρειών στο βιβλίο του «*The Future of Industrial Man*» και ο Howard Bowen διατύπωνε για πρώτη φορά τον όρο «*Corporate Social Responsibility*», έχει περάσει πάνω από μισός αιώνας. Όλα αυτά τα χρόνια, το CSR πέρασε από πολλά στάδια, με καταλύτη στη ραγδαία ανάπτυξη του τη γιγάντωση των περιβαλλοντικών οργανώσεων τις δεκαετίες του '70 και του '80. Ο πρώτος κοινωνικός απολογισμός μεγάλης εταιρείας εκδόθηκε μόλις 16 χρόνια πριν -το 1998 από την Shell- και με ασφάλεια μπορεί να πει κανείς ότι το CSR όπως το ξέρουμε σήμερα, αναπτύχθηκε κυρίως τις δύο τελευταίες δεκαετίες. Με «σημαία» κυρίως την προστασία του περιβάλλοντος, οι επιχειρήσεις άρχισαν να εκπονούν μακροπρόθεσμα προγράμματα, έφεραν το CSR ψηλά στην επιχειρηματική ατζέντα και έστρεψαν το βλέμμα και σε άλλες παραμέτρους, όπως ο πολιτισμός, η κοινωνία, ο άνθρωπος. Ωστόσο, ακόμη και μέχρι σήμερα, η δράση των επιχειρήσεων σε επίπεδο CSR τείνει να έχει περισσότερο φιλανθρωπικό χαρακτήρα, εστιάζοντας κυρίως στην αντιμετώπιση προβλημάτων που έχουν ήδη δημιουργηθεί και λιγότερο στην πρόληψη. Πάνω σε αυτό ακριβώς το σημείο, είναι που ξεκινά η αλλαγή.

Η κρίση άλλαξε τα δεδομένα

Τον προβληματισμό της πάνω σε αυτό το θέμα κατέθεσε και η Ανα-

ΤΗΣ
ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ
ΠΟΛΥΜΕΡΙΔΟΥ

στασία Σιδέρη, Public Affairs & Communications Director, the Coca-Cola Company SE Europe, συμμετέχοντας σε πάνελ συζήτησης στο 7ο Corporate Communication Conference και πάνω εκεί κινήθηκε και η συνέντευξή μας.

Όλα ξεκινάνε από την κορυφή. Το CSR σήμερα, όποια μορφή και να έχει, οφείλει να ξεκινά από τους ηγέτες. Αυτή είναι μια από τις σημαντικότερες αλλαγές.

«Η κρίση, η οποία δεν αφορά μόνον στην Ελλάδα, αλλά σε πολλές χώρες, έχει αλλάξει τις συνθήκες και τα δεδομένα. Το CSR έτσι όπως το έχουμε ζήσει, δουλέψει και επικοινωνήσει όλοι μας τα τελευταία χρόνια, ίσως δεν μπορεί να ανταποκριθεί πια. Πέρα από την προστασία του περιβάλλοντος, τον πολιτισμό και άλλους άξονες κοινωνικής προσφοράς, αυτό που πρέπει να δούμε σήμερα είναι ότι κινδυνεύουν να χαθούν γενιές. Η κοινωνία υποφέρει σήμερα από συνεχιζόμενη ανεργία, η οποία, εκτός από τα προβλήματα που προκαλεί στην καθημερινή ζωή των ανθρώπων, εγκυμονεί και μελλοντικούς κινδύνους. Θα βρεθούμε μελλοντικά μπροστά σε ένα έλλειμμα εκπαιδευμένων ανθρώπων, που δεν θα διαθέτουν τις ικανότητες και τα εφόδια για να πάνε μπροστά τόσο την επιχειρηματικότητα, όσο και την κοινωνία. Ένα έλλειμμα ηγεσίας. Είναι πολύ επικίνδυνο αυτό», μας λέει.

Εκπαίδευση των ηγετών στην έννοια του CSR

Διεθνώς σήμερα αρχίζει να εδραιώνεται η αντίληψη ότι το CSR, για να έχει τα αναμενόμενα αποτελέσματα και να μπορεί να ανταποκριθεί στις σύνθετες ανάγκες του σήμερα, πρέπει να έχει τις «ευλογίες» της ανώτατης διοικητικής βαθμίδας της επιχείρησης, πρέπει να είναι μέσα στις προτεραιότητες του ίδιου του CEO και του Διοικητικού Συμβουλίου. Η Αναστασία Σιδέρη συμφωνεί με τη θέση αυτή και κάνει λόγο για κάτι ακόμη πιο καινούργιο: Για την εισαγωγή του CSR στις ανώτερες βαθμίδες εκπαίδευσης, εκεί όπου σφυρηλατούνται οι επιχειρηματικοί ηγέτες του αύριο: «Υπάρχει σε εξέλιξη αυτή τη στιγμή ένα υγιές debate, ένας διάλογος μεταξύ ακαδημαϊκής και επιχειρηματικής κοινότητας διεθνώς, όσον αφορά στο κατά πόσον η ΕΚΕ οφείλει να είναι υποχρεωτικό μάθημα στην επιχειρηματική εκπαίδευση, όπως είναι το finance και το marketing. Η σημασία που θα δώσουν οι μελλοντικοί επιχειρηματικοί ηγέτες στο κομμάτι του CSR, εξαρτάται και από τη σημασία που είχε στην εκπαίδευσή τους. Ως ένα προαιρετικό μάθημα επιλογής, το CSR σίγουρα δεν αποσπά τη σημασία που πρέπει και δεν θα αποτελέσει ποτέ βασικό άξονα στη χάραξη της επιχειρηματικής στρατηγικής. Είναι ένας στόχος που δεν έχει επιτευχθεί, αλλά γίνεται όμως αυτός ο διάλογος», μας λέει και αναφέρεται στην προσωπική της εμπειρία, από την υποστήριξη της Coca-Cola στην έδρα Sustainable Development του Bled Business School, στη Σλοβενία.

Πρόκειται για ένα «boutique», εξειδικευμένο business school, το οποίο ασχολείται μόνον με μεταπτυχιακά σε επίπεδο MBA, για στελέχη και μη. Την υποστήριξη αυτή διαχειρίζεται το unit Κεντρικής και ΝΑ Ευρώπης της Coca-Cola, με έδρα την Αθήνα, όπου επικεφαλής είναι ο Νίκος Κουμέττης. «Σε αυτό το κομμάτι εργαζόμαστε κι εγώ αυτή τη στιγμή. Εκεί λοιπόν, έγινε πρόσφατα ένα workshop με θέμα πως θέλουμε να είναι οι επιχειρηματικοί ηγέτες του αύριο, στο οποίο μίλησε και ο Νίκος Κουμέττης. Συμμετείχαν καθηγητές από πολλά business schools και εκπρόσωποι της επιχειρηματικής κοινότητας και συζητήθηκε ακριβώς αυτό, το πως πρέπει να χτίσουμε τους επιχειρηματικούς ηγέτες του αύριο».

Αναστασία Σιδέρη

Εκπαίδευση των νέων στην ορθή επιχειρηματικότητα

Μέχρι σήμερα, κάνοντας λόγο για ΕΚΕ, το μυαλό των περισσότερων πήγαινε σε δύο έννοιες: Φιλανθρωπία και Περιβάλλον. «Το CSR σήμερα είναι κάτι πολύ περισσότερο απ' αυτά. Σίγουρα το περιβάλλον είναι μέρος του, όπως και οι φιλανθρωπικές δράσεις, αλλά κυρίως σήμερα πρέπει να μας απασχολεί το τι κάνουμε για να εξασφαλίσουμε ένα βιώσιμο αύριο. Σήμερα μιλάμε για αειφορία, για κοινωνίες και ανθρώπους που θα πρέπει να ανθίζουν, ώστε να ανθίζει και το περιβάλλον», επισημαίνει η Αναστασία Σιδέρη. Όπως μας λέει, ΕΚΕ σήμερα είναι και η εκπαίδευση στις σωστές αρχές της επιχειρηματικότητας, ώστε οι αυριανοί πολίτες να μπορούν να δραστηριοποιηθούν επιχειρηματικά και να μπορούν, τόσο να υποστηρίξουν οικονομικά τον εαυτό τους και τις οικογενειές τους, όσο και να είναι σωστοί κοινωνικά επιχειρηματίες και να χτίζουν αυτή την κουλτούρα της σωστής επιχειρηματικότητας.

Η «επέλαση» των startups

Τα χρόνια της κρίσης στην Ελλάδα, σημειώθηκε κυριολεκτικά μια έκρηξη δράσεων που υποστηρίζουν τη νεανική επιχειρηματικότητα και τις νέες ιδέες, τα λεγόμενα startups. Πρόκειται άραγε για μια υγιή τάση ή για μια μόδα, που σύντομα θα «ξεφουσκώσει» χωρίς να αφήσει σημαντικά αποτελέσματα; «Υπάρχει ο κίνδυνος να γίνουν πολλά μικρά πράγματα

και τίποτε μεγάλο. Θέλω να ελπίζω ότι σε αυτή τη χώρα υπάρχουν και κάποια φωτεινά μυαλά, που βλέπουν την τάση αυτή ως έναν τρόπο να επιστρέψουν κάτι στην κοινωνία», μας λέει η Α. Σιδέρη και επισημαίνει ότι ο μεγαλύτερος κίνδυνος δεν είναι να περάσει η τάση αυτή, αλλά τώρα που υπάρχει, να πολυδιασπαστεί η προσπάθεια: «Είναι εποχή συνεργασιών και θα έπρεπε οι επιχειρήσεις να συνασπιστούν», καταλήγει.

Έχουμε ευθύνη να φτιάξουμε τους ηγέτες του αύριο

Πάνω σε αυτό το ζήτημα, της συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων, η Αναστασία Σιδέρη αποκαλύπτει μια νέα δράση που βρίσκεται στα σκαριά και αναμένεται να λανσαρισθεί σύντομα. Έχει να κάνει με την προληπτική δράση των επιχειρήσεων όσον αφορά στο έλλειμμα ηγεσίας που αναφέρθηκε προηγουμένα, το οποίο δημιουργείται λόγω της κρίσης. Με έμπνευση από τον ΜΚΟ Global Shapers*, η Coca-Cola Hellas και αρκετές ακόμη μεγάλες επιχειρήσεις, δρομολογούν ένα πρόγραμμα internship το οποίο θα προσφέρει ουσιαστικές εμπειρίες εργασίας σε νέους ανθρώπους οι οποίοι έχουν εκπαίδευση αλλά δεν είχαν ακόμη την τύχη να εργασθούν:

«Σκοπός είναι η δημιουργία ενός προγράμματος "internship with a meaning", στο πλαίσιο του οποίου οι εταιρείες που συμμετέχουν θα επενδύσουν πραγματικά σε αυτά τα νέα παιδιά, από τον CEO ως τον senior manager, δίνοντάς τους τα φώτα τους και βάζοντάς τους μέσα σε

όλες τις διαδικασίες σαν να ήταν υπάλληλοί τους. Δεν είναι εύκολο εγχείρημα, αλλά ήδη έχουμε βρει ένα modus vivendi». Όπως μας λέει η Α. Σιδέρη, στόχος είναι το πρόγραμμα να έχει διάρκεια τουλάχιστον εννέα μήνες, να μπουν όσο το δυνατόν περισσότερες εταιρείες, και όλο αυτό να είναι ένα κομμάτι του CSR τους. Ήδη η ιδέα βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο, με ομάδες εργασίας που δουλεύουν σε διαφορετικά κομμάτια η καθεμία και με pro bono υποστήριξη από σειρά συνεργατών: «Ο όμιλος της Bold Ogilvy έχει αναλάβει το branding και την επικοινωνία, η Eu Zην το direct και ο Antenna είναι ο media partner μας. Η Humanis HR Consultants έχει αναλάβει να εκπονήσει και να προσφέρει στα παιδιά δωρεάν πρόγραμμα soft skills training, όπως αυτογνωσία, παρουσίαση, επιρροή, πράγματα δηλαδή που έχουν να κάνουν με ικανότητες. Τέλος, η εταιρεία Adecco θα μας βοηθήσει στο screening, στο φιλτράρισμα ώστε να πάρουμε τους καλύτερους, παιδιά δηλαδή που όχι μόνον έχουν τα τυπικά προσόντα, αλλά έχουν και τη σπίθα, τις νέες ιδέες».

It starts with the leaders

Ποια είναι η ουσία πίσω απ' όλα αυτά, η κινητήρια δύναμη; Για την Αναστασία Σιδέρη, είναι η ανάγκη οι επιχειρήσεις να απαντήσουν σήμερα στα προβλήματα του αύριο: «Με 65% ανεργία στην Ελλάδα, είναι σχεδόν σίγουρο ότι σε μια δεκαετία από σήμερα, οι CEOs θα έχουν πρόβλημα στο να βρουν στελέχη με εμπειρία, ανθρώπους που θα μπορέσουν να γίνουν οι ηγέτες του αύριο. Είναι κάτι που οι επιχειρήσεις οφείλουν να δουν, όχι μόνον για δικό τους καλό, αλλά και για το καλό της κοινωνίας συνολικά. Το διακύβευμα είναι το μέλλον της χώρας. Εμείς, ως επιχειρήσεις, αυτό που έχουμε να βάλουμε στο τραπέζι είναι το know-how, η εμπειρία. Και αυτό θέλουμε να προσφέρουμε στους νέους. Όλα αυτά φυσικά, πρέπει να ξεκινάνε από την κορυφή. Το CSR σήμερα, όποια μορφή και να έχει, οφείλει να ξεκινά από τους ηγέτες. Αυτή είναι ίσως μια από τις σημαντικότερες αλλαγές στον τομέα του CSR σήμερα». **MW**

*Οι Global Shapers είναι διεθνής μη κυβερνητική οργάνωση νέων ανθρώπων ηλικίας 20-30 ετών, μέλος του World Economic Forum. Το όραμά τους, είναι να βοηθήσουν συνομηλίκους τους οι οποίοι έχουν σπουδάσει αλλά δεν είχαν ακόμη την τύχη της επαγγελματικής εμπειρίας, να αποκτήσουν το εφόδιο αυτό. Η Coca-Cola, μέλος επίσης του World Economic Forum, υποστηρίζει διεθνώς τους Global Shapers.

Έχετε άποψη;
kr@boussias.com